

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

อาชีพการจักสานไม้ไผ่และการสร้างเครื่องขายการค้า
ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบ้านแพรง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้เขียน

นางสาวกัศสรา ชมแก้ว

ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (อาชีพศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.แสลงชัย สายสุภลักษณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปภัสสร ผลเพิ่ม

ประธานกรรมการ
กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอาชีพการจักสานไม้ไผ่และเพื่อพัฒนาเครื่องขายการค้าผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานไม้ไผ่ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบ้านแพรง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบการสังเกต การสัมภาษณ์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ประกอบอาชีพจักสานไม้ไผ่ ผู้ประกอบอาชีพการค้าเครื่องจักสานไม้ไผ่ และบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนและการส่งเสริมอาชีพการจักสานไม้ไผ่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดให้เป็นหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องตามข้อเท็จจริง และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผลการวิจัยนำเสนอโดยการพรรณนา

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. อาชีพการจักสานไม้ไผ่ ตำบลบ้านใหม่

ความเป็นมาของอาชีพการจักสานไม้ไผ่ ในตำบลบ้านใหม่นี้ เริ่มมีเมื่อประมาณ 40 กว่าปีมาแล้ว ผู้คนในสมัยนั้นทำการจักสานสิ่งของเพื่อใช้เองภายในครอบครัว โดยใช้ไม้ไผ่ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้จักสาน ต่อมาได้พัฒนาตลาดขายให้มีความสวยงาม มีความประณีตและความสะดวกขึ้น ด้วยการสานเป็นลายตัวหนังสือและรูป 12 ราศี ซึ่งได้กลายมาเป็นเอกลักษณ์ของตำบลบ้านใหม่ในปัจจุบัน

กระบวนการผลิตเครื่องจักสานไม้ไผ่ วัสดุที่นำมาใช้ในการจักสาน ได้แก่ ไม้ไผ่สีสุก สีข้อม เกลือ สารส้ม และริบบิ้นทอง กระบวนการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ การคัดเลือกไม้ไผ่ การจัก ตอก การข้อมสีตอก การสาน การตัดแบบ การขลิบขอบและการทาน้ำมัน สำหรับการ ถ่ายทอดความรู้ด้านการจักสาน จะกระทำโดยผ่านกระบวนการครอบครัว โรงเรียนประจำหมู่บ้าน และศูนย์ศึกษานอกโรงเรียน

2. แนวทางการพัฒนาเครือข่ายการค้าผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานไม้ไผ่

เครือข่ายการค้าผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานไม้ไผ่ ตำบลบ้านใหม่ ประกอบด้วยเครือข่าย ผู้ผลิตและเครือข่ายคนกลาง การพัฒนาเครือข่ายทำได้โดยการให้รัฐและเอกชนเข้ามาช่วยส่งเสริม ทางด้านการตลาด ด้วยการหาตลาดที่แน่นอนเพื่อที่จะรองรับผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานไม้ไผ่ พร้อมทั้งมีการสนับสนุนในการนำผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานไม้ไผ่เป็นของที่ระลึกในงานเทศกาล งานรื่นเริง การประชุม และการสัมมนา เป็นต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Occupation of Bamboo Weaving and Commercial Networking in Ban Mai Sub–district, Ban Praek District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province.	
Author	Ms. Passara Chomkaew	
Degree	Master of Education (Vocational Education)	
Thesis Advisory Committee	Lect. Dr. San Saisuphaluck	Chairperson
	Asst. Prof. Pabhassorn Pholperm	Member

Abstract

The purposes of this research were to study the occupation of bamboo weaving and to develop a commercial network of the bamboo wickerwork products in Ban Mai Sub–district, Ban Praek District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province.

Instruments used in the research were an observation and interview forms. The population consisted of bamboo weaving makers, bamboo weaving product sellers and personnel in organizations concerning the support and promotion of bamboo weaving occupation. Data were analyzed by mean of categorizing in accordance with the objectives, and were then checked it's validity for being suitable with the research objectives. The results were presented in descriptive form.

The results of the research were as follows:

1. The occupation of bamboo weaving in Ban Mai Sub–district:

The occupation of bamboo weaving has existed in this area for more than 40 years. At that time people made weaving products for using in households. They used the bamboo trees that were available in the area for weaving. Later, the people developed the designs of the products in terms of the beauty, neatness, and being delicate. The designs were weaved in characters and the twelve zodiacs which become the identity design of Ban Mai Sub-district in present.

Raw materials used for bamboo weaving were bamboo tree, dye substance, salt, alum and ribbon. The important steps of making the bamboo product were: selecting bamboo, slicing the bamboo, dyeing the bamboo slices, weaving the bamboo slices, designing the patterns, hemming the products, and waxing the products. As for the knowledge of bamboo weaving, the knowledge was transferred through family process, local school, and the Non-formal Education Service Center in the area.

2. Guidelines for developing commercial networking of the bamboo wickerwork products:

The commercial network of the bamboo wickerwork products consisted of the products' maker and the middleman networks. Guidelines for developing the network were that the networks should be developed by having the public and private sectors to promote the product by seeking the market for selling the products. In addition, the bamboo products should be promoted by being used as a souvenir in the occasions of festivals, fairs, conferences, seminars, and the likes.